

Podjęty problem odnosi się do kolejowych ośrodków granicznych Polski, jako unikalnego państwa w skali Europy, którego współczesny obszar administracyjny do zakończenia I wojny światowej podzielony był między trzy cesarstwa europejskie (Rosję, Austro-Węgry oraz Prusy). Prowadzone badania skupiają się na układach i formach przestrzennych miejscowości, które powstały, bądź rozwinęły się, w wyniku jednoczesnego oddziaływania granicy państwowej i transportu kolejowego. Badania te rozpatrywane są w wielu aspektach, zarówno z punktu widzenia urbanistyki, planowania przestrzennego, jak i geografii historycznej osadnictwa. Celem rozprawy jest określenie procesu przemian struktury przestrzennej dawnych graniczno-kolejowych miejscowości oraz próba ich typologii. W badaniach odniesiono się również do tego typu miejscowości z innych państw Europy Środkowo-Wschodniej i Południowej. Problemem omawianej grupy miejscowości jest fakt utracenia położenia nadgranicznego oraz stopniowy regres transportu kolejowego, niejednokrotnie zaznaczający się aż do chwili obecnej. Zagospodarowanie terenów i obiektów kolejowych stanowi współcześnie poważne wyzwanie dla samorządów terytorialnych. Poruszony zostanie również problem degradacji oraz rewitalizacji przestrzeni przystacyjnej związanej z dawnymi funkcjami kolejowo-granicznymi oraz zostanie określone postępowanie władz samorządowych wobec terenów pokolejowych.